

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar.) — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

„Tiskarna sv. Cirila“

bo od dne 1. meseca oktobra t. l. v **Pöschel-novi hiši, koroške ulice št. 5.**

V tem, da jo vzeme kat. tisk. društvo v svoje roke, priporoča jo vsem p. n. gospodom in uradom, ki imajo za-njo kaj dela. Delo izvrši se jim **hitro** in kar mogoče, **po ceni.**

V njej se dobodo v malem času **vse tiskovine, ki so po naših krajih v navadi,** priskrbimo pa tudi druge brž, ko se pokaže njih potreba.

Naročila pa se vzprejmó **vsak dan,** izvzemši nedelje in praznike, **v tiskarni sami.**

Ravno tam se dobodo tudi „Slov. Gospodar“, „Südsteir. Post“ in „Popotnik“ v posamesnih listih za ceno, kakor je bila do zdaj. S sedanjo **Jan. Leonovo zalogo papirja in tiskovin** ni naša tiskarnica v **nobeni zvezi.**

V Mariboru dne 24. meseca sept. 1885.

Odbor kat. tisk. društva.

Vabilo k naročbi.

 Z mesecem oktobrom začne „Slov. Gospodar“ zadnje četrletje; prosimo torej p. n. naročnike, ki so samo za tri četrť leta bili naročnine poslali, naj ponovijo naročilo o pravem času, da ne pride nered v pripošiljanje.

Tudi novi naročniki se sprejemajo. Do konca leta znaša še naročnina 80 kr.

Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštnih nakaznicah, ker je tako najbolj ročno.

Naroča pa se **samo pri upravništvu „Slov. Gosp.“ ali ustmeno** tudi v **tiskarni sv. Cirila,** koroške ulice št. 5.

Upravništvo.

Na pragu državnega zbora.

Kedar se državni zbor shaja, tresó se ljudstva. Dokler so bili liberalci v državnem zboru na krmilu, ni se bilo drugače godilo. Tega vam sami ne tajé. Postavo za postavo so skovali ali pa pre naredili, toda ljudstvu je bila redko katera na korist. Stala pa je vsaka denarja, denarja toliko, da so ljudstvu le rebra pokala.

Da bi bila ljudstvu le ena postava v tem kako olajšanje prinesla, tega nam ne dokaže žiya duša, tudi iz vrste liberalcev ne, naj si še bolj, kakor to po svojih glasilih storé že do presedanja, za-se svoje najizvrstniše glave. Radi jim priznamo, da njih moške niso brez talentov, samo žal, da jih poznamo dosehmál le bolj po tem, kar so razdrli, in ne vemo pa jim prav hvale za nobeno stvar, ki so jo svoje dni na novo vpeljali. In za take talente se ljudstvo lahko zahvali in je to tudi storilo, saj jim je čemdalje bolj in na večih krajih že hrbet obrnilo.

Liberalcev stopi sedaj sopet manjše število čez prag državnega zbora. Na Českem so v velicem posestvu liberalci za več glasov propadli. To je pouzročila pravičniša razvrstitev volilcev, katero so lani v državnem zboru srečno vpeljali. Po mestih in v malih krajih tudi na kmetih, pa so prodrli drugi moške, se ve, tudi liberalci, toda s sedanjo liberalno „levico“ ne bodo čez drn in strn tekli. Da pa bodo le-ti še bolj, kakor so bili prejšnji kričali, češ, da se godi nemštvu sila, to nič ne dé, kajti tako se pokaže le jasneje in hitreje, kam namerava nemški liberalizem.

To mora in koristi gotovo cesarstvu, zakaj, kar vemo mi že zdavna, to pride tako na svitlo — to namreč, da gre nemškim liberalcem njih lastna veljava višje, kakor blagor cesarstva. Če niso oni prvi in edini na vrhu, po tem jim je vse drugo deveta briga. To se sliši že sedaj skoraj v vsakem govoru, to se bere

več ali manj očitno v vsakem glasilu teh liberalcev.

Ne moremo reči, da je „desnica“, to je skupina nemških konservativcev pa slavjanskih poslancev, posebnih, novih moči dobila, vendar slabša od prejšnjih let, kolikor sodimo iz volitev, ni postala. Pač so nemški konservativci vsled hudega pritiska par mož izgubili, za to pa so si drugi klubi, posebno še česki, jih nekaj pridobili in tako vsaj liberalci niso prišli na bolje. —

Tedaj pa tudi ne bo treba, da razkažemo na drobno, kaj se je vsled zadnjih volitev gledé „desnice“ na bolje obrnilo. Če gledamo na število, ni se posebne izpremembe v njej izgodilo, toliko pa vendar moramo reči, da je ostala zmagovalka. To pri tacih razmerah, kakor so naše, tudi nekaj pomeni.

Sedaj pa gre torej pri njej samo za to, da ostane, kakor je dosehal bila, „železni obroč“, ter stopi na noge trdno in edina — tam, kjer gre za blagor ljudstev, katera zastopa. Tega ne povdarjamo zastonj, kajti na večih krajih so si mnjenja tako pri konservativnih, kakor pri slovanskih poslancih navskriž. Ta razlika ne more biti toliko v načelih, kolikor gledé pota, po katerem bi poslanci radi kaj dosegli. Na obeh straneh je namreč mož, katerim se vrši vzboljševanje naših razmer preveč po malem.

Posebno nemški konservativci niso nič kaj zadovoljni niti z vlado niti z ostalo desnico; z vlado ne, ker se jim ona čez mero brani njih teženj, in z desnico ne, ker jim kaže ona vse premalo ognja za-nje.

Da slovanskim, izlasti še našim poslancem ne ugaja dosedanji pot, to se lahko umeje, kajti na njem so pač ujeli obljube, pravice pa „presneto malo“. To vé ves svet, da gremo pri nas v tej dobi miru in sprave tako v narodnem, kakor v verskem gibanju — nazaj; našim nasprotnikom pa raste z vsacim dnevom greben in mi jim ga naj še — gladimo! Tedaj pa se nihče več ne čudi, če postaja našim možem tesno v klubu grofa Hohenzwarta. Rajši bi se dnes ko jutre združili v novem klubu — južnih Slovanov. V njem bi lahko odločniše terjali, česar je nam, ki v vsej resnici trpimo silo, treba, naj se narodno razvijemo in otresemo tujega jarma.

Kakor čujemo, se to zdaj ne izgodi ali mi skorej ne dvomimo, da še pride prej ali slej do tega. Preloženo ni odloženo.

Kar smo rekli, to nam kaže dovolj, da nimamo veliko zaupanja v sedanji državni zbor, pa tudi straha ne. V njem je večina premala, da bi kaj važniših reči vkrenila in od manjšine bo pač veliko kriča, toda kjer je koli veliko kriča, tam je malo — volne. (?)

V zadevi nemškega šulvereina.

Po mestih so se povsod nižje in srednje šole že začele in otrok vam mesta le mrgolijo, žal, da je med njimi tudi tacih, ki težko zakrivajo svoja gola trupla; semtertje pa se jim tudi vidi, da trpé glad.

Lepo je torej od one gospôde, ki se trudi iz golega usmiljenja, tacim otrokom priskrbeti hrane, ali tudi potrebnega oblačila. V vsakem mestu je tako društvo za uboge otroke; otima jih tako revščine pa tudi večkrat dušne pogube. Tacih društev smo iz srca veseli in kjer je mogoče, radi jih podpiramo, ali zdi se nam, da so taka društva, vsaj iz večine, mlačna, prav gotovo pa se izvé njih delovanje vse premalo. To je škoda.

Čisto drugače je z nemškim šulvereinom, za njegovo delovanje, največkrat pogubno delovanje skrbi se jih veliko in napeljeno je vse tako, da se izve od enega kota do drugega. Vrhovno vodstvo pa ima v avstrijskem cesarstvu dr. Weitlof, če se ne motimo, je advokat na Dunaju, pa advokatura mu ne nese dosta, vsaj posla ne, kajti on se vozi, kakor kakov general po onih krajih, kjer že šulverein ima šole ali pa jih še le namerava vpeljati. Vse vajeti šulvereina so torej v njegovih rokah. Tedaj pa tudi sme človek vprašati: Kaj je dr. Weitlof in kaj namerava on v imenu šulvereina? Za odgovor na ti vprašnji naj stojé te-le vrstice:

Dunajski katoliški dnevnik je že večkrat omenil in prav povdarjal, da je dr. Weitlof, predsednik nemškega šulvereina, frامason ali frajmavrar, tedaj ud društva, ki je še naše dni, vsaj na papirju, prepovedano. Da bi bil mož temu oporekel, nismo nikjer brali in kaj moramo mi tedaj o njem misliti?

Ravno tako vemo vsi Slovenci, kako so sv. Oče svarili v svojem slavnoznanem pismu z dne 20. meseca aprila 1884, biti ali postati ud tega društva. Enako so storili tudi avstrijski škofje v svojem skupnem pastirskem listu z dne 2. marcija meseca 1885.

Iz tega lahko vemo, kako da naj mislimo o tem tajnem društvu in njegovih udih pa njegovih napravah. In kaj gre reči društvu, kateremu je tak razupiti mož na čelu? To se lahko ugane.

Z nemškim šulvereinom pa stoji tako. Šulverein pač razpošilja knjigo, v nemškem in slovanskem jeziku, v kateri kuje do nebes svoje početje. V njej pripoveduje, koliko da skrbi za poduk otrok, ki njegove šole obiskujejo, tudi v krščanskem nauku. Vse prav je to, ali človek le naj ne vpraša, zakaj in kako da se godi to podučevanje!

Naj bi pa tudi tega ne vedeli, toliko je za nas gotovo: če je glavar šulvereina frajmavrar, pomaga tudi šulverein in vsak ud tega

šulvereina framasonstvu. Taki ljudje, udje šulvereina. niso samo za botra pri ponemčevanju slovenskih otrok, ampak, kar je veliko težje, tak človek izpodkopava tla krščanski veri in katoliški cerkvi. Nobene druge cerkve ne sovražijo framasonstvo v toliki meri, kakor ravno katoliško cerkev, le-te je zakleti sovražnik.

Ali se bomo tedaj čudili, če sv. cerkev vse take pahne iz svoje družbe, ki so kakor koli framasonstvu na pomoč? Častiti bralci lahko sami sklenejo iz tega, kako stopinjo stori kristijan, ki se vdeležuje v djanju pri naredbah, ki jih vpeljuje framasonstvo.

Če šulverein tudi ni očitno delo frajmavrarjev, ali to, da mu je mož, kakor je dr. Weitlof, na čelu, kaže dovolj, čegav da je otrok.

Mi vam pa tedaj, ljubi Slovenci, kličemo, pač prav iz dna srca: Varujte se šulvereina; če hodi prav v ovčjem oblačilu, znotraj mu vse eno ni yse dobro. Mi sodimo, da sta si nemški šulverein pa framasonstvo v bližnjem rodu.

(?)

Gospodarske stvari.

Konjska dirka in premiranje konj v Žavcu.

A. Konjska dirka.

Dne 12. t. m. imeli smo v Žavci premiranje konj; srce se mora razveseliti, ako vidimo, kako lepo konjereja v savinjski dolini napreduje ter se moramo konjerejskemu društvu štajerskemu zahvaliti za trud, s katerim našemu kmetu pri konjereji pomaga. Letos so se delile tudi državne srebrne in bronaste svetinje s slovenskimi napisi, kar veselo zabležimo.

Dne 13. septembra bila je konjska dirka; udeležba plemstva, meščanstva, tržanstva in kmestva bila je velikanska; voz za vozom pridrdral je, cele procesije ljudi prihajale so v dirkališče.

Red bil je izvrsten, tudi je bil videti velik napredek pri vožnji proti prejšnjim letom. Rezultat bil je sledeči:

I. Pričetna dirka, (enkrat po dirkalnem krogu = 1 kilometer): I. darilo Cukula Franc, Gomilsko 2 m. 49 sek. 4 zlate. II. dar. Božič, Grajska vas 2 m. 54 sek. 2 zl. III. dar. Rak Miha, Grajska vas 3 m. 3 sek. 1 zl.

II. Dirka plemenskih konj, (2krat po dirkalnem krogu, 2 kilometra): I. dar. Užen Janez, Grušovlje 5 m. 3 sek. 10 zl. II. darilo Boldin J., Gomilsko 5 m. 33 sek. 4 zl. III. dar. Hlatinšek A., Mozirje 5 m. 51 sek. 3 zl. IV. darilo Janič Jakob, Žavec 5 m. 53 sek. 1 zlat.

III. Društvena dirka, (2krat po dirkalnem krogu = 2 klm.): I. dar. Grenko Jan, Št. Lorenc 4 m. 30 sek. 6 zl. II. dar. Skoberne Anton, Celje 4 m. 34 sek. 4 zlate. III. darilo

Mastnak Anton, Lebečno 4 m. 49 sek. 3 zlate. IV. dar. Tratnik Vinko, Žavec 5 m. 1 s. 3 zl. V. dar. Kuster Otto, Celje 5 m. 7 sek. 1 zlat.

I. Jahanje. (Trab.) 1krat po dikokrogu = 1 klm.): I. darilo Premoser, Šmarjeta 2 m. 31 sek. 5 križevačev. II. dar. Lipold Jože, Mozirje 2 m. 38. sek. 5 srebrn. gld. III. darilo. Mastnak Tone, Lubečno 2 m. 49 sek. 3 srb. gld. IV. Dar, Božič Franc, Grajska vas 2 m. 51 s. 1 križevač.

II. Jahanje. (Galopp.) (1krat po dirkokrogu = 1 klm.): I. dar. Premoser, Šmarjeta 1 m. 28 sek. 5 gold. II. dar. Virant, Gomilsko 1 m. 34 sek. 3 gold. III. dar. Lipold Jože, Mozirje 1 m. 49 sek. 2 gld.

B. Premiranje konj.

1. Kobile.

Srebrne državne svetinje so dobili: Marija Pauer, Franc Puncer, Martin Rojnik, vsi iz Braslovč; razven teh so dobili: Jože Permozer, Šmarjeta I. darilo 40. gld. av. vlj. Jože Žigan, Žavec II. dar. 30 fl. Jurij Trobiš, Št. Jur pod Tabrom III. dar. 25. fl. Jurij Mravljak, Teharja IV. dar. 20 fl. Anton Dreo, Arja vas V. dar. 20. fl. Valentin Metličar, Št. Vid VI. dar. 20 fl. Anton Pikl, Gomilsko VII. dar. 20 fl. Ježe Pilih, Trnovlje VIII. in IX. dar. po 15 fl. Blaž Grobelnik, Gotovlje X. dar. 15 fl. in bronasto državno svetinjo. Jakob Ocvirk, Grajska vas, XI. 15 fl. in bron. drž. svet. Franc Turk, Pobreže XII. dar. 15 fl. Jože Jeraj, Št. Janž XIII. dar. 15 fl. Martin Rojnik, Spodnje Gorče XIV. dar. 15 fl. Jože Permozer, Šmarjeta XV. dar. 10 fl. Jurij Drobež, Kaplja vas XVI. dar 10 fl. Karl Švab, Št. Paul XVII. dar. 10 fl. Janez Ločar, Ročica XVIII. dar. 10 fl. Anton Holobar, Vrbje XIX. dar. 10 fl. Martin Lednik, Pirešice XX. dar. 10 fl. Franc Košer, Celje srebr. drž. svetinjo. Karl Švab, Št. Pavl srebrno državno svetinjo.

2. Žrebice.

Andrej Podpečan, Galicije srebrno držav. svetinjo. Jože Čeplak, Vacna I. darilo 25 fl. Jurij Mraulak, Teharje II. dar. 20 fl. J. Čeplak, Vačna III. dar. 20 fl. Jože Pilih, Trnovlje IV. dar. 20 fl. Valentin Zupanc, Zgornja Hudina V. dar. 15 fl. Moric Vranko, Kalobje VI. dar. 15 fl. in bronasto državno svetinjo. Franc Cukala, Gomilsko VII. dar. 15 fl. Franc Zupar, Krištof VIII. d. 15 fl. Janez Vehovar, Pristova IX. dar. 15 fl. Jakob Ocvirk, Grajska vas X. d. 10 fl. Anton Kostomaj, Grajska vas XI. dar. 10 fl. Janez Margotič, Šmarje XII. dar. 10 fl. Janez Lipovšek, Lobnica XIII. dar. 10 fl. Jak. Grešnik, Gomilsko XIV. dar. 10 fl. Vincenc Virant, Gomilsko XV. dar. 10 fl. Janez Jager, Gomilsko XIV. dar. 10 fl.

Sejmovi. 29. septembra: na Vranskem, pri sv. Lovrencu na dravskem polju, v Maren-

bergu, Cmureku, Pilštanju, Šoštanju, Veržeju; 1. oktobra: v Dolu, Konjicah.

Dopisi.

Iz Maribora. (Razstava cerkvene obleke), katero je „družba vednega češčenja“ letos priredila v obednici duhovskega semenišča, trajala je od nedelje do srede ter spet pokazala, koliko ta družba revnim cerkvam naše škofije vsako leto dobrega stori. V veliki obednici je bilo v lepem redu razstavljenih 18 mešnih plaščev, 13 ogrinjal, 9 plaščekov za na spoved in za ciborije, 9 alb, 12 koretelnov, 36 pal, 106 prtičev za kelihe in 80 za lavabo, 9 pasov, 14 altarnih blazink, 6 altarnih pregrinjal, 16 strežniških suknjic, 1 podoba in 1 mešne knjige. Vse to bode po dokončani razstavi 45 cerkvam razdeljeno.

V nedeljo ob 5. uri popoldne so mesto mil. knezoškofa, ki niso bili doma, gospod družbin vodja, prečast. g. Lovro Herg razstavo odprli s primernim nagovorom v nemškem in slovenskem jeziku, v katerem so mnogobrojnemu občinstvu, ki se je bilo v obednici semeniški zbralo, razložili dvojni namen, „družbe vednega češčenja“, namreč pospeševati češčenje presvetega Rešnjega Telesa in preskrbovati ubožne cerkve z dostojnim perilom in primerno cerkveno obleko. Potem so povedali, da v tem oziru družba že 4 leta tako blagodejno deluje, ker ima prav mnogo raznovrstnih prijateljev, vsem tem so g. vodja izrekli prav srčno zahvalo, ter jih spodbudili, naj bi tudi zanaprej družbi zvesti ostali. Kdor razmere prav pozna, bode nam pač rad pritrdil, da so družbi največi prijatelj in podpornik preč. g. družbin vodja sami, torej se spodobi, da jim tukaj javno izrečemo najsrčnejšo zahvalo za njihov veliki trud, brez katerega bi družba težko imela take vspehe pokazati, kakoršnje je res pokazala.

Po celi škofiji šteje letos „družba vednega češčenja“ 7131 udov in je imela 1665 fl. 85 kr. dohodkov in 1640 fl. 39 kr. stroškov. V blagajnici je ostalo 25 fl. 46 kr. in nekaj robe za oblačila, ki bodo se drugo leto izdelovala. Tudi preč. g. Fr. Kosar so s prav milimi besedami družbenike opominjali h gorečnosti in stanovitnosti, opozorivši jih na obilne molitve, ki se po vsej škofiji opravljajo za toliko krasnih darov.

Vse tri dni je bilo v razstavi obilno obiskovalcev, ki so si vse reči prav natanko ogledovali. Nekoliko pa je bilo res tudi le radovednežev, katerim je bilo posebno s tem vstreženo, da je bil že na vsaki reči listek z napisom, kateri cerkvi da bo dotična reč darovana.

Kmalu bodo se razstavljenе reši razposlale na odločene kraje. Hvaležne molitve obdarovanih, požrtvovalna ljubezen družbenikov in zlasti sodelujočih gospa in gospodičin in trudo-

ljubiva skrb preč. g. družbinega vodje bodo pa gotovo tudi drugo leto potrebnim cerkvam marsikaj koristnega in lepega oskrbele ter tako vedno bolj družbin namen pospeševale, da bi se dostojno češčenje presv. Rešnjega Telesa vedno bolj širilo in množilo.

Iz Maribora. (Dirka. Mučenje konj.) Lepo vreme pa radogledne oči so zadnjo nedeljo veliko ljudstva speljale na prostorno konjeniško vadišče. Bila je tam dirka, kakor je že tudi lani ob enakem času bila. Veliko tekmecev sicer ni bilo, za to so pa skoraj v eni ali drugi vrsti, nekateri celo v dveh, prejeli darila. Gg.: Wregg iz Slivnice, Reicher iz Maribora, Karl Hrastnik iz Spodnje Polskave so dobili v prvem tiru darila, v drugem pa gg.: Nekrep, Scherbaum, zopet Wregg in Ferd. Lorber; v tretjem gg. Grein in Schreyer, oba iz Gradca; v četrtem je vseh troje daril prejel g. Weidinger iz Gradca; v petem sta prejela g. Franz prvo, g. Weidinger drugo darilo, oba iz Gradca. V zadnjem pa so prejeli darila gosp. Krajnc iz Obriža, g. Plavec z Loperšič, gosp. Scio iz Freisteina in g. Dobič iz Bohove, v tem tiru je le eden „skoz“ padel. Pri celej dirki ni bilo nobene nesreče, samo 4 „gigi“ so se bili prevrgli, a druga se jim ni nič pri tem izgodilo in so se vsi hitro s tal pobrali. Trpela je dirka pol tretjo uro. Čemu pa so take dirke, človek z navadno pametjo ne rabsodi prav, pa konjerejci menda že vedo, a to je gotovo, da so veliko mučenje konj. Tega so se tokrat gledalci lahko prepričali na lastne oči.

Iz Šaleške doline. Program Metodijeve slavnosti, ki jo je naša čitalnica dne 8. t. m. priredila, se zaradi raznih okoliščin ni dal v smislu odbora izvršiti, temveč je cela svečanost dobila značaj velike narodne veselice. Na stotine in stotine se je sešlo občinstva, kar je najlepši dokaz, kako se je naša čitalnica v teku malih let priljubila. Celo iz Celja nas je mnogo gospodov s svojim pohodom počastilo, česar se nismo bili nadejali. Mladi a krepki pevski zbor naše čitalnice je takrat v prvič nastopil in zagotoviti ga moremo, da je naša pričakovanja daleč prekosil in mu želimo, da bi tudi za naprej z enakim uspehom napredoval. Omeniti še moram, da so nas gospodje iz Celja iznenadili s svojim petjem, zlasti kvartet „Ptičici“ nas je zelo očaral. Tudi Mozirski pevci so prav krasno peli, vmes je še godba kako domačo zaigrala in tako so le prenašlo minole ure in smo se morali zopet ločiti. Pristaviti še moram, da ima od 1. avgusta t. l. „Šaleška čitalnica“ svoje prostore v Šoštanju v gostilni gospoda Frana Rajšterja.

Iz Vuhreda. (Cesar.) V petek 11. t. m. so se Njih veličanstvo presvitli cesar popoldne peljali skoz Vuhred, ki se je v naglici okinčal, kolikor je bilo mogoče. Iz visokega zvonika so

plapolale četiri zastave cesarska, štiriska, slovenska in rudečo-bela. Okoli petih so se zbrali duhovni bližnji, razun domačega, ki je bil zaradi bolezni zadržan, vsi c. kr. uradniki Marenberški, odborniki treh občin, gasilci, Vuhredška in Marenberška šolska mladež z učitelji in mnogo drugih, akoravno je dež curkoma il. O pol šestih pripeljal lep vlak Njih veličanstvo premilega cesarja, zvonovi zapojejo, naša srca pa so bila vneta od ljubezni in udanosti do preblagega in milostljivega vladarja, kateri so radostno gledali na novo cerkev, h kateri so prej za notrajno opravo 200 fl. darovali. Počasi se bliža vlak kolodvoru, navdušeni „živio“ od Vuhredškega in Antonškega občinskega odbora, z duhovniki vred. Njih veličanstvo prelepo pozdravi, med tem ko so drugi „Hoch“ veselo klicali. Presvitli cesar so prijazno odzdravljali ter se odpeljali počasi, mi pa smo klicali: „Bog ohrani in obvari nam cesarja Avstrijo“, ter se podali domov.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Presvitli cesar imenovali so z ročnim pismom z dne 15. t. m. domsmrtnimi člani gosposke zbornice: načelnika generalnega štaba Becka, vodjo državne tiskarne Becka, tovarnarja Nikolaja Dumba, tajnega svetnika grofa Bellegarde, graščaka, barona Hildpranda Ottenhausen, tajnega svetnika F. Z. M. Huyna, predsednika Levov-Černoviške železnice grofa Krasicki, tajnega svetnika sekijskega načelnika barona Kubina, dvornega svetnika profesorja Maassen, poslanika grofa Revertera, F. Z. M. barona Rodiča, profesorja in graščaka grofa Tarnowski, profesorja in vladnega svetnika dra. Tomeka, senatskega predsednika najvišjega sodišča Wierzbicki; vsi člani so konservativci razven jednega. Za dobo prihodnjega zasedanja imenovan je predsednikom gosposke zbornice grof Trauttmannsdorff, Schönbürg in Czartoryski pa podpredsednikoma. — Delegaciji sešli se boste v slednjih dnevih oktobra na Dunaju; den shoda se bode določil pri ministerskih konferencah, katere se bodo vršile ta teden. — V torek se je otvorila poslanska zbornica; poslanci so storili obljubo, starostni predsednik Posselt pa je naznanil, da bodo cesar slovesno otvorili državni zbor dne 26. t. m. — Vsi slovenski poslanci so pristopili Hohenwartovemu klubu; načelnik klubov je Hohenwart, namestnika Klaić in Giovanelli. — „Narodni listi“ poročajo, da bodo Čehi zahtevali v državnem zboru razširjenje deželne avtonomije, narodno enakopravnost v šoli in v uradu, posebnega ministra za Česko, spremembo v poučnem jeziku na Brnskej politehniki in spremembo volilskega reda za Česko in Moravsko. — V Pragi je bil izvoljen županom namesto

odstopivšega dra. Černy-a dosedanji podžupan Vališ.

Vnanje države. Nemška vlada je zavrgla predloge vatikana gledé izvolitve naslednika za škofovsko mesto v Poznanji, ravno tako gledé vprašanja o odgojevanju v duhovnih semeniščih. — Na Španjskem je vlada več častnikov, kateri so kazali javno svoje sovraštvo proti Nsmcem in hujskali narod, predstavila iz Madrida v oddaljene kraje. — Rumelija in Bolgarska sta se združili, prijeli za orožje, da ustanovite veliko Bolgarijo in da otresete popolnoma turško gospodstvo; Rumelijoti izpodili so guvernerja Gavrilu pašo Krestoviča ter njegovo vlado. Deželo je opravljal začasni odbor, kateri je poklical severne Bolgare na pomoč. Bolgarski knez je sprejel povabilo začasne vlade ter se podal iz Varne v Filipopol; izdal je tudi oglas, v katerem si nadevlje naslov kneza južne in severne Bolgarije; po slovesni zahvalni pesmi „Te deum“ se je knez podal v konak (stanovanje višjih državnih uradnikov), kjer je sprejel članove začasne vlade in višjo duhovščino. — Srbski kralj Milan predsedoval je dolgotrajni ministerski konferenci; izdal se je ukaz, kateri zapoveduje mobilizacijo; skupščina skliče se 1. oktobra v Niš.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje Slovencev v zlato Prago in slavni Velegrad.

(Dalje.)

V Velimu so sokoli nam ponudili po staroslovanski šegi kruha in soli v znamenje prijaznosti do nas. Vseposvoda, kjer smo se peljali, so ljudje iz svojih hiš, na vrtih in na polju — mahaje z belimi rutami naznanjali svoje veselje. Ali vse naše pričakovanje je presegel naš sprejem v zlati Pragi. Prišli smo v Prago ob 7. uri zvečer. Ves kolodvor je bil z ljudstvom napolnjen, kakor da bi se bili sam svetli cesar pripeljali. Lehko rečem, da je bilo več ko 10.000 ljudi navzočih. Sprejeli so nas imenitni gospodi mestni odborniki: gg. Pasovski, Naprstek, Žižka itd., profesorji česke univerzitet, voditelj českega gledišča: Šubert, razna društva, sokoli itd. Ko se je naš vlak ustavil, je iz tisuč in tisuč grlov zagrmelo: Slava, na zdar, živeli Slovenci. Sokoli so nam iztopivšim špalir delali, nas spremljali, nam v roke segali. Bili smo zdaj do duše ginjeni, neke izmed nas so solze veselja polile, videti, da nas, celo na domačih tleh zaničevane Slovence, toliko častijo in spoštujejo. 30 lepih kočij je za nas pripravljenih stalo, v katerih so nas po 4 in 4 skupaj v naše stanovanje peljali. Na vsako kočijo se je vsedel sokol h kočijažu ter nas spremljal do gostivne. Toliče ljubezni in

dobrote se nismo nadejali in ko smo Čehe vprašali, zakaj vendar nas uboge Slovence tako preslavlja, so nam odgovorili: zato, ker mi Čehi, vas Slovence izmed vseh Slovanov najrajši imamo.

Ob 9. uri zvečer smo se vsi Slovenci zbrali v dvorani meštanske besede, kjer je bila veselica nam na čast. Vsa dvorana je bila polna ljudstva. Prvi, ki nas je pozdravil, je bil vrli duhovnik g. Ekert, čegar prelepi in navdušeni govor ste že v „Gospodarju“ brali. Ta ljubeznjivi gospod je bil vse dni našega bivanja v Pragi naš zvest tovarš, povsod nas je spremljal in nam znamenitosti kazal in razlagal, za kar smo mu veliko hvalo dolžni. — G. Trstenjak z Ljubljane je potem v imenu Slovencev govoril in se zahvalil. Govorili so še potem Čeh Cihalik po slovensko, g. Karlovič po poljsko, g. Poličku po hrvaško, nek Čeh po česko, in g. Hribar po slovensko in česko, ter je nazdravil zlati materi Pragi, ki je Slovence toliko ljubeznjivo sprejela.

Dne 18. 19. in 20. avg. ostali smo v zlati Pragi ter si ogledali njene znamenitosti, kojih je vsa polna. Praga ima blizu 200.000 stanovnikov in je eno najlepših mest v vsej Evropi. Vse je lepo v Pragi, njene ulice široke in snažne, njene cerkve zanimive, hiše in palače krasne. Slednji den smo kaj novega videli, kaj lepega in zanimivega našli.

V torek smo obiskali Hradšín, kjer stoji stari, slavni kraljevi grad in prelepa nadškofova cerkev sv. Vida in sv. Jurja. V tej cerkvi je rakev sv. Janeza Nepomuka iz čistega srebra. Videli smo tudi most in kraj, od koder so sv. Janeza v reko Vltavo vrgli. Večerko smo bili vsi Slovenci v narodnem gledišču, kjer je bila predstava nam na čast. Vse gledišče je bilo napolnjeno. Ko smo vsi skupno v gledišče prišli, so vsi navzoči vstali, nas pozdravili s: živili Slovenci! in godba je jela igrati: „Naprej zastava Slave“. Navdušenost je bila velika, Živio- in Slava-klicev ni bilone konca ne kraja.

(Dalje prih.)

Smešnica 39. V društvu kmetovalcev pogovarjali so se o sedanjem čudnem napredku, kar se tiče iznajdeb strojev. Med občnim začudenjem pripoveduje nekdo o novi iznajdbi strojev za mlat, mletvo in peko, češ: na eni strani se neomlačena pšenica noter meče, na drugi strani pa pridejo uže pečeni hlebi in žemlje ven. „No“, pravi drugi, „to vse ni nič, kajti sem jaz na dunajski svetovni razstavi videl stroj, pri katerem so na eni strani grozdje vanj devali, na drugi strani pa sta uže krčmar in njegov hlapec pijance ven metala.“

Razne stvari.

(Birma, blagoslovljenje zvonika in zvonov.) Njih ekscelencija mil. knez in

škof bodo 27. t. m. pri sv. Bolfanku v Slov. gor. blagoslovili novi zvonik in nove zvone ter delili zakrament sv. birme.

(Okrajna razstava v Mariboru) se slovesno otvori soboto dne 26. sept. ob 10. uri predpoldne in traja do 30. sept.

(Umrli je nadučitelj v pokoji) g. J. Potočnik v Monsbergu, kateri je bil vrl narodnjak in uzoren učitelj; služboval je 50 let.

(Spremembe pri učiteljstvu.) G. Gustav Vodusek imenovan je nadučiteljem v Globokem; učitelja sta postala gg.: Albert Planer v Kostivnici, Fel. Mahor v Makolah; g. Peter Pavlin pa gre za podučitelja na Ptujsko goro.

(Fara sv. Lamberta v Skomrah) je razpisana do 8. oktobra.

(V bogoslovje so še sprejeti gg.): Janez Munda iz Ormoža, Jože Cerjak iz Podstrede in Jernej Bogataj iz Stare Loke; v prvo leto je tedaj sprejetih 18.

(Okrožna sodnija v Ljubnu) zaprla je preiskavši stanovanja več anarhistov v Brucku na Muri, one, kateri so razširjali prepovedane tiskovine.

(Kulturonosni narod.) V Mariboru pa menda tudi drugod se prodaja knjižica, ki z vso resnobo napoveduje sodnji den za leto 1886. Natisnil jo je nekdo v Saški Lipsiji, založil pa nek Nixdorf v Berlinu. Knjižica je seveda nemška.

(Prerokovanje P. Roka.) Prodaja se tudi v slovenskem jeziku prerokovanje nečega frančiškana Roka. Pisec knjige je ravno tako prerok, kakor frančiškan. Mi svarimo čitatelje gledé te knjižice.

(Vspored pevskega zbora), pri katerem bode sodelovala polnoštevilna godba c. kr. 47. peš-polka (baron pl. Beck) v prostorih gostilnice pri „Slonu“ (Hôtel Elephant). 1. Overtura k opereti „Tičnik“, svira vojaška godba. 2. Vasle espagnole „Die Schöne von Valencia“, svira vojaška godba. 3. „Mi vstajamo“ moški zbor. 4. „Schattentanz“, iz opere Dinorah, svira vojaška godba. 5. „Slava Slovincem“, moški zbor. 6. „Slovenska deklica“, na rogu sè spremljevanjem orkestra. 7. „Bodi zdrava domovina“, mešani zbor. 8. Overtura k opereti „Serežan“, svira vojaška godba. 9. „Sokolska“, moški zbor. 10. „Pesnij venec“, svira vojaška godba. 11. „Tiha luna“, mešani zbor. 12. Polka française, „Dijaška“, svira vojaška godba. 13. „Zvezna“, moški zbor. 14. Polka mazurka, „Harmoniefreundin“, svira vojaška godba. 15. „Slovenec sem“, moški zbor. 16. Popotnica „Spomin na Ptuj“, svira vojaška godba. Začetek koncerta točno o 1/25 uri popoldan. Vstopnina za osebo 50 kr. Vstop imajo čast. udje, povabljeni in vpeljeni gostje. Pri neugodnem vremenu bode pevski zbor z godbo v dvorani.

(Udje tisk. društva) prejmo z današnjim listom vabilo, vdeležiti se po moči pri vstanovljenju tiskarne.

(Slive uzrok smrti.) Nek mladenič je v Vitanju bil 300 sliv k eni krati snedel, to mu pa je naglo smrt pouzročilo, kajti vsled preobloženja mu je želodec otrpnil.

(Za milijone je šlo.) 14. t. m. bila je na Dunaji obravnava proti nekemu Kufflerju, kateri je s pomočjo Jaunerja, ravnatelja eskomptne družbe, izneveril 12 milijonov akcijskega premoženja. Obsojen je bil za 7 let v težko ječo.

(Ogenj.) V Grižki fari je pogorela vas Mogojnec. Dvoje otrok je pod nekem kozolcem ogenj zatrosilo — 22. sept. ob 4 uri popoldan — in začelo je goreti, v pol uri je bila cela vas v plamenu. Le nekaj hiš je ostalo. Žalska požarna bramba se je izvrstno obnesla. Petrovska brizgalnica je vodo odrekla, Celjske brambe ni bilo blizu. Škoda je velika, žitni pridelki so vsi pod streho bili, in zavarovani so bili nizko. Naj ubogim pomaga dobra roka!

(Slovenščina na c. kr. pošti.) V rokah imamo pismo, katero se je na uredništvo „Sl. gosp.“ dne 1. septembra t. l. iz Karlovca poslalo, a predno je uredništvo ga prejelo, je celih poštenih 20 dni preteklo, in to zato, ker je bila adresa slovenska. Ali vam znajo na c. kr. poštah slovenski!

(Nesrečni zidar.) V Cirkovicah je zidar Janez Kranjčič belil cerkveno zidovje, a padel je tako nesrečno s svoje lestve, da je bil pri priči mrtev. Tega je bila lastna nepredvidnost kriva.

Loterijne številke:

V Gradci 19. sept. 1885: 51, 49, 75, 46, 72
Na Dunaji „ „ 31, 2, 45, 13, 76

Prihodnje srečkanje 26. septembra 1885.

3—1

Za branje!

Nove, močne sode, polovnjake priporoča častiti duhovščini in p. n. občinstvu po prav nizki ceni

Fel. Schmidl,

sodar v koroški ulici v Mariboru.

Slomšekovih zbranih spisov

četrta knjiga: „Različno blago“, ravno kar izdana, dobiva se pri izdajatelju čast. g. Mih. Lendovšek v Makolah (Maxau bei Pöltschach) po 1 gld. s poštino vred. Tržna cena po knjigarnah ji je: fl. 1.40 za trdovezan, fl. 1.30 za broširan izvod. Obsega tri oddelke: I. „šola in odgoja“ str. 180; II. „narodna politika in narodno gospodarstvo“ str. 183—354; III. „razna tvarina“ str. 357—428. (10-10)

Javno zahvalo.

O priliki prodaje svoje obrti čutim se dolžno za vesoljno zaupanje, ki so mi zmerom po vsem Malem Štajerju izkazovali, odkar mi je na veliko mojo žalost mož bil umrl, izreči svojo prisrčno in globoko čutjeno zahvalo in prosim ob enem obdržati meni in moji družini prijazen spomin.

S prisrčnim spoštovanjem
Marija Leon.

Zahvala!

Vsem velečastnim in blagorodnim gospodom, ki so blagovolili se v dan 21. kimovca mene spominjati in mi svoja sočutja izraziti, se tem potom srčno zahvaljujem, ker vsem dopisati mi ni mogoče.

M. Poglšek.

Dr. Josip Schell

odprl je svojo odvetniško pisarno
v Slovenjem-Gradcu
v Klingerjevi hiši nasproti lekarni.

3—2

Blizo Ptuja

je eno nadstropje veliki hram, na veliki cesti, zraven cerkve, na katerem se že mnogo let krčmari, s pripadajočo delavno zemljo in ogrado pod roko ter pod ugodnimi pogoji na prodaj.

Kdor hoče kaj več izvedeti, naj se oglasi v odvetniški pisarni dr. Gregorič-a v Ptuju.

Orgle stare

so prav po ceni oddati, ker se imajo v prostorni farni cerkvi premale, umakniti dovolj velikim novim. So na 7 spremenov ali register, nov harmonij je osmi. Kaki nepreobširni podružnici bi še prav dobro služile. O tej zadevi je poizvedovati pri cerkv. predstojništvu sv. Kunigunde na Pohorju pošta Konjice. 3-2

Prodajalnica hmelja, Karel Wolf,

Beč, Žatec (Saaz).

II. Franzensbrückenstrasse 3, Česko,
priporoča se za vzprejetje v nakupovanje in prodajanje vsake vrste hmelja po najboljih pogojih. 4-10

Priporočba.

Podpisani se priporoča za popravilo stolpnih ali turnskih ur vsake vrste, z zagotovitvijo dobro delo in po nizki ceni dovršiti. Za delo sem porok, ako bi s prvim popravilom ne zadostilo še pomanjkljivost vedno pod prvo ceno popraviti brez daljnih stroškov.

Imel sem priliko pri rajnem mojstru gosp. Hrastniku, kateri je na stotino ur izdelal, veliko let pri tem poslu pomagati, zamorem tedaj vsako delo v tej stroki prevzeti in zgotoviti. Naročila naj se blagovolijo pod tem naslovom pošiljati:

Andrej Krašovec,
posestnik in urar pri sv. Krištofu,
pošta Laški trg (Markt Tüffer.)

Priporočitev obrti.

Podpisani si usoja velečastiti duhovščini in p. n. občinstvu naznaniti, da je

**vso zalogo tiskovin
in obrt za papir in pisarino**

tvrdke **Jan. Leona** v svoje roke vzprejel in da bo jo odsehal sam pod isto tvrdko razpravljal.

Trudil se bo s pošteno in pazljivo postrežbo in z najboljim blagom zaupanje, katero je tvrdka Jan. Leona od početka imela, sebi pridržati in prosi še njemu tisto dajati ter ga s prav obilnimi naročili prijazno oveseliti.

Z odličnim spoštovanjem
Lav. Kordeš.

Veliki živinski sejem

bode na „blatni pondeljek“ dne 14. septembra in pa 9. decembra t. l. v **Dobovi** pri Brežicah.

Živina se brezplačno uganja na sejmišče.

4—2

Semensko lužilo.

Anton Brandl ml. trgovec v Šopronju priporoča kmetovalcem in gospodarjem

Anton Brandl-na semensko lužilo.

To je uajbolje in najgotovejše sredstvo zoper snet in rjo v pšenici, ječmenu itd. in daje če se dobro rabi, tako, kar stoji na vsakem sešitku, polno poroštvo za uspeh. Dobi se v vseh dišavinah avstrijskih in ogerskih dežel.

Zalog v Celju pri **Jožefu Matiču**.
Cena za 1 sešitek 30 kr., če se vzeme več, pa se nekoliko prijenja ceni. 3-2

Cvet zoper trganje

je odločno najboljše zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrple ude in kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine **Schutzmarke**. popolnem trganje, kar dokazuje obilo zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliči“ z zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Kri čistilne kroglice

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skaženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih; v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 fl. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Planinski zeliščni sirop kranjski
à 56 kr.,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in plučne bolečine. Koristnejši, nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Razpošilja se vsak dan po poštnem povzetju

☛ v lekarni „pri samorogu“ ☛

Adresa:

Lekarna Trnkoczy-ja
na Mestnem trgu v **Ljubljani**.